

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
QO‘QON DAVLAT UNIVERSITETI**

**“TASDIQLAYMAN”
Qo‘qon Davlat Universiteti
rektori D.Sh.Xodjaeva
29-avgust 2025-yil**

**AKTYORLIK MAHORATI
FAN DASTURI**

Bilim sohasi:	200000– Gumanitar soha
Ta’lim sohasi:	210000– San’at
Ta’lim yo‘nalishlari:	60211100 – Aktyorlik san’ati (dramatik teatr va kino aktyorligi)

Qo‘qon - 2025

Fan/modul kodi AM 200192		O‘quv yili 2025/2026	Semestr 1-2-3-4-5-6-7	Kreditlar 92	
Fan/modul turi Majburiy		Ta’lim tili O‘zbek		Haftadagi dars soatlari 11,11,15,15,13,13,14	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)		Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Aktyorlik mahorati	1380		1380	2760
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o‘qitishdan maqsad – talabalarga aktyorlik san’atining nazariy va amaliy asoslarini, aktyorlik san’atining asosiy elementlari va janrlarini, jahon va o‘zbek teatr maktabi, rol ustida ishlash usullarini mukammal o‘rgatishdir. Talabalarda yuqori darajadagi did va badiiy tafakkurni shakllantirish, badiiy yechimni kutayotgan muammolarni mustaqil ravishda hal etish ko‘nikmasini shakllantirish, mashqlar, etyudlar hamda parchalar jarayonini mahorat darajasiga olib chiqish, ularni asar tanlash, tahlil qilish, zamon va makon ustida ishlash, xarakter ustida ishlash, rolda badiiy yahlitlikka erishish bilan ham yaqindan tanishtirish, mavjud zamonaviy jahon teatr turlari imkoniyatlaridan xabardor etishdan iboratdir. II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari) 1-modul. Aktyorlik mahoratini asosi 1-mashq. Texnikaning maqsadi Diletantizm tushunchasi. Texnikaning maqsadi. M.Chexov uslubi. “Men” berilgan shart-sharoitda va “U berilgan shart -sharoitda”. K.S.Stanislavskiy va uning sistemasi; 2-mashq. “Men” berilgan shart-sharoitda va “U berilgan shart-sharoitda” Aktyorlik maxorati maktabi turlari. Aktyor universal ifoda vositalarini tomoshabinga yetkaza olishi. M.Chexov va Stanislavskiy maktabi. San’atni ijodiy ruxiyat bilan hamohangligi. 3-mashq. San’at turlari. Sahna san’ati va xunari. Diletantizm. Kechinma san’at. Taqlidiy san’at. Xunarmandlik . 2-modul. Aktyorlik mahoratini unsurlari 4-mashq. San’at turlarining aktyorlik mahoratida tutgan o‘rni.				

Obraz yaratishda Kechinma san'atining axamiyati. Diletantizmning teatr san'atiga salbiy ta'siri.

5-mashq. Aktyorda badiiy did va etik madaniyatni rivojlantirish.

Aktyorda badiiy did va etik madaniyatni tarbiyalash. Badiiy asarga tiliga talabada hurmat xissini tarbiyalash .

6-mashq. Xatti-xarakat va “Agarda” berilgan shart-sharoit.

Ichki xissiyot, xislat-fazilatlarni ichki tasvir texnikasi orqali ifodalash. Aktyorning “Agarda” berilgan shart-sharoitdagi jonli xatti-xarakati.

3-modul. Aktyorlik mahoratida etyudlar

7-mashq. Etyutdan parchaga o'tish jarayoni.

Diqqat elementlari. Diqqatni bir joyga to'plash..Ihtiyoriy va beihtiyoriy diqqat.

8-mashq. Berilgan shart sharoitda “Men”.

Aktyorlik maxoratida ko'rish, eshitish, his qilish, sezish, ta'm bilish organlarining axamiyati. Xotira kinolentasi.

9-mashq. Rol ustida ishlash.

Tasavvur elementi. Tasavvurni rivojlantirishda «mushaklari xotirasini» o'stirish.

4-modul. Parchalar ustida ishlash

10-mashq. Rolning oliy maqsadi.

Fantaziya elementi. Fantaziyani rivojlantirishda «mushaklari xotirasini» o'stirish.

11-mashq. Asar fabulasi. Asar mazmuni.

Aktyor ijodida tempning axamiyati Aktyor ichki xolatiga qarab xarakat qilish ishlari. Muskullarni bo'shatish. Temp va ritmni egallashda aktyorning sezgi organlarini rivojlantirish axamiyati.

12-mashq. Dramaturgiya ustida ish.

Aktyorning faol sahnaviy xatti - harakati, ichki kechinmasi, emotsional yashashi. Saxnaviy voqeani aktyorning emotsional xolati bilan bog'liqligi. Ijobiy va salbiy tempo-ritmlar.

5-modul. Rol tahlili

13-mashq. Aktyorning rol ustida mustaqil ishlashi. Saxnada ro'y berishi mumkin bo'lgan tasodiflar va ularni oqlash.

Tanlangan asar ustida ishlash, uning muhim jihatlariga e'tibor berish, rolda tasodif holatlar va ularni oqlab o'tish jarayoni.

14-mashq. Klassik asarlar ustida ishlash. Ruhiy hatti- harakat.

Kursda asar tanlash, asar klassik asar bo'lish talaba ijrosiga katta imkoniyatlar yaratib beradi. Tanlangan rolni xatti-harakati ustida ishlash va uni topishni nazariy jihatlarini o'rganish.

15-mashq. Voqealar tizimi, shart-sharoitlar, xatti-harakat, yetakchi xatti-harakat. Oliy maqsad.

Oliy maqsadni paydo qiladi va o'sha oliy maqsad sari harakatlantiradi bu speksklning eng oily ahloqiy g'oyasi oily maqsadi uchun kurash jarayonidagi asosiy xatti-harakat. Xatti-harakat aktyor san'atining mahsuloti. Bu tomoshabinga ta'sir kuchini o'tkazish yo'lida so'nggi ma'naviy g'oyaviy maqsad.

6-modul. Spektakil ustida ishlash

16-mashq. Saxnaviy asarning muxiti (Atmosfera). Spektakl ustida ishlash jarayoni.

Xatti-harakat sodir bo'layotgan makondagi kayfiyat joy va vaqtni his qilish. Bularning hammasi qahramon ijrochilar va tomoshabin qalbida hissiy taassurot tug'diradi.

17-mashq. Rol ustida ishlash. Maqsad sayin xatti- harakat.

Spektakil ustida ishlash, uni oli maqsadini ustida ishlash, rol maqsadi va vazifalarini aniqlashni nazariy jihatleri, sahnada maqsadli xatti-harakat qilishni nazariy asoslari

18-mashq. Spektakl jarayonida so'z ustida ishlash

Tanlangan diplom oldi spektaklini ishlash jarayonida so'z va uning ahamiyati, spektakilni badiiy jihati va tomoshabinga uni etib borishini nazari jihatlarini o'rgatish.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy va yakka mashg'ulotlarlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Aktyorlik mahorati texnikasining maqsadi.
2. San'at turlari- amaliy taxlil.
3. Aktyorda badiiy did va etik madaniyatni rivojlantirish; trening-mashqlar.

4. Diqqat; trening-mashqlar.
5. Tasavvur va fantaziyani rivojlantirish; amaliy tahlil va trening-mashqlar.
6. Tempo-ritm (sur'at va marom); treninglar.
7. Saxnaviy-timsoliy ko'rish; mashqlar.
8. Muskullar erkinligiga erishish - mashqlar.
9. Buyumsiz psixo-fizik xatti-xarakat; amaliy taxlil va mashqlar.
10. Eshitish, ko'rish, xis qilish, sezish xotirasi ta'm bilish –mashq va etyudlar.
11. Kuzatuvlar; amaliy taxlil.
12. Ishonch; mashq va etyudlar.
13. Mashqlar ustida ishlash.
14. Saxnada mashq va etyudlarni organik (tabiiy) ravishda ijro etish; amaliy taxlil va mashqlar.
15. Sahnada xissiy, xotiraviy diqqat va tafakkur; mashqlar.
16. Psixo-fizik jarayonda.
17. Partnyorga nisbatan munosabatning o'zgarishi. Muloqat, o'zaro xatti-xarakat jarayonida xis qilish va fikrlar almashinuvi.
18. Etyudga yondashuv.
19. Etyudlar va mavzu tanlash.
20. Etyudlar taxlili.
21. Saxnada muloqat.
22. So'zning tabiiy tug'ilishi.
23. Etyudda aktyorlik mahorati ning barcha unsurlariga bo'ysintirilgan xolda jonli xatti-xarakat.
24. Saxnada o'zaro munosabatlar.
25. Ta'sir etish va ta'sirlanish kuchi.
26. Organika uchun so'zsiz xatti-xarakat - mashqlar.
27. So'zli xatti-xarakat qilish jarayonida moslamalar.
28. Kuzatuvlar.
29. So'zsiz harakat va pantomima.
30. Oliy-oliy maqsadni o'zlashtirish.
31. Voqea va yetakchi xatti-xarakat.
32. Psixologik imo - ishora, mimika. Aktyorning gavdasi.
33. Badiha, hozirjavoblik, to'qima.
34. Munosabat.
35. Jismoniy va ruhiy xatti-harakat, berilgan shart-sharoit.
36. Etyutdan parchaga o'tish jarayoni.
37. Badiiy adabiyotlar bo'yicha parcha ustida ishlash.
38. Muallif tomonidan berilgan shart-sharoit doiralarni xatti-harakatlar orqali o'zlashtirish.
39. Avtor so'zini o'zlashtirish, tub ma'nosiga yetib borish.
40. Berilgan shart sharoitda "Men".
41. Artist rolning yetakchi xatti-harakati.
42. So'z ustida ishlash jarayoni.

43. Rol ustida ishlash.
44. Sistemasiining usul va tizimini parchalarda qo'llash.
45. Asar mazmuni va fabulasi..
46. Bo'laklar va vazifalar ustida ishlash.
47. Rolning oliy maqsadi.
48. Aktyorning hissiy (emotsional) xotirasi.
49. To'qnashuv (konflikt).
50. Muhit va mazmun.
51. Yaxlit parchada muloqotga o'tish jarayoni.
52. Parchalarda tempo- ritm.
53. Artist rolining kelajagi.
54. Parchalar avtor tomonidan berilgan tekstni o'zlashtirish.
55. Dramaturgiyadan parchalar ustida ishlash.
56. Dramaturgiya ustida ish.
57. To'qnashuv (konflikt). Bugun, hozir, shuerda –tamoyilida ishlash.
58. Parchalarda avtor bergan matnni o'zlashtirish.
59. Obektiv muxit va subektiv his-tuyg'u.
60. Bo'laklar va vazifalar ustida ishlash.
61. Aktyor ijodida sodda jismoniy harakatlar.
62. Artist rolining kelajagi.
63. Aktyorning professional etikasini amaliy ishlarda qo'llash.
64. Aktyorlik mahorati ta'limoti bo'yicha amaliy ish.
65. Tabiiy ijod orqali berilgan siymo-timsol (obraz)ga birinchi qadam.
66. Aktyorning hissiy (emotsional) xotirasi . o'y-fikrlar va fikriy xatti-harakat.
67. Parchalar jarayonida xatti-harakat.
68. Jismoniy harakat va biomexanika usuli.
69. Parchalar ishlash jarayonida improvizatsiya (badiiyha).
70. Matn mohiyatini aniqlash.
71. Aktyorning rol ustida mustaqil ishlashi. Saxnada ro'y berishi mumkin bo'lgan tasodiflar va ularni oqlash.
72. Asarning badiiy timsoliy yechimi. Bitiruv oldi spektakl ustida ishlash.
73. Kechinma san'at va "Beixtiyor ijod". Taxlil.
74. Klassik asarlar ustida ishlash. Ruhiy hatti- harakat.
75. Sahnaviy ishlarda usul va tizim. Obraz ustida ishlash.
76. Rol ustida ishlash. Rol xayotining tashqi tomoni. Sahnaviy munosabat.
77. Janr va ijro uslubiyati. Ijroni spektakl muxitiga bo'ysindirish.
78. Spektakl ustida ishlash jarayoni. Rolning oliy maqsadi. Ruhiy hatti-harakat.
79. Voqealar tizimi, shart-sharoitlar, xatti-harakat, yetakchi xatti-harakat. Oliy maqsad.
80. So'z ustida ishlash jarayoni. Ruhiy hatti- harakat.
81. Muxit va ijro. Obektiv muxit va subektiv xis – tuyg'u. Oliy maqsad. Yetakchi xatti-xarakat.
82. Voqea va berilgan shart-sharoit. Obraz ustida ishlash.

83. Saxnaviy asarning muxiti (Atmosfera). Spektakl ustida ishlash jarayoni.
84. Muhit va mazmun. Muhit burchi. Ruhiy va jismoniy harakat
85. Saxnaviy ishda sur'at va marom. So'z ustida ishlash jarayoni
86. Hissiyot va marom. Tabiiy ijod orqali berilgan siymo-timsol(obraz) yaratish
87. Xatti-xarakat. Psixofizik jarayon va uning bosqichlari. Ssenorgafiy
88. Sezish va xis qilish xotirasi. Improvizatsiy.
89. Ijodiy siriqlik va aktyor ijodida fikr jamlash. Xarakter va xarakterlilik.
90. Aktyorni rol ustida ishlashi. Ruhiy hatti- harakat. Ichki va tashqi texnikaning bir-biriga mutanosibligi.
91. Saxnaviy ishni yaxlit asar g'oyasiga bo'ysindirish. Yaxlit saxnaviy asar yaratish.
92. Janr va ijro uslubi. Yaxlit dramatik asar taxlili
93. Yaxlit saxnaviy asar saxnalashtirish ishlari. Asar taxlili.
94. Aktyorning professional etikasi. Janrni aniqlash.
95. Munosabat. Shart-sharoit va xatti-xarakat.
96. Rol ustida ishlash. Maqsad sayin xatti- harakat.
97. Hayotlilik.
98. Saxnaviy asarda 5 ta prinsip.
99. Aktyorning spektakl jarayonida uzluksiz jismoniy xatti xarakati.
100. Saxnaviy xatti xarakat.
101. Spektakl jarayonida so'z ustida ishlash.
102. Ichki va tashqi erkinlik.
103. Spektakl jarayonida improvizatsiya (badiiyya).
104. Rol ustida ishlash. Yaxlit dramaturgik asar saxnalashtirish.
105. Matn mohiyatini aniqlash. Spektaklda muxit
106. Oliy maqsad va yetakchi xatti-xarakat. Mezanssena.
107. So'z ustida ishlash. Spektakl ustida ishlash.
108. Saxnada ro'y berishi mumkin bo'lgan tasodiflar va ularni oqlash. Ssenorgafiy.
109. Bitiruv oldi spektakl ustida ishlash. Improvizatsiy.
110. Taxlil. Xarakter va xarakterlilik.
111. Ruhiy hatti- harakat. Ichki va tashqi texnikaning bir-biriga mutanosibligi.
112. Obraz ustida ishlash. Yaxlit saxnaviy asar yaratish.
113. Sahnaviy munosabat.
114. Ijroni spektakl muxitiga bo'ysindirish. Yaxlit dramatik asar taxlili.
115. Ruhiy hatti- harakat. Asar taxlili.
116. Oliy maqsad. Yetakchi xatti-xarakat. Janrni aniqlash.
117. Obraz ustida ishlash. Shart-sharoit va xatti-xarakat.
118. Spektakl ustida ishlash jarayoni. Maqsad sayin xatti- harakat.
119. Ruhiy va jismoniy harakat. Spektakl ustida ishlash.
120. So'z ustida ishlash jarayoni. Mezanssena.
121. Tabiiy ijod orqali berilgan siymo-timsol(obraz) yaratish. Spektaklda muxit. Yaxlit dramaturgik asar saxnalashtirish.

Amaliy mashg'ulotlar ijodiy ustaxonasida, maxsus qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Yakka mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Yakka mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Aktyorlik mahorati texnikasining maqsadi.
2. San'at turlari- amaliy taxlil.
3. Aktyorda badiiy did va etik madaniyatni rivojlantirish; trening-mashqlar.
4. Diqqat; trening-mashqlar.
5. Tasavvur va fantaziyani rivojlantirish; amaliy tahlil va trening-mashqlar.
6. Tempo-ritm (sur'at va marom); treninglar.
7. Saxnaviy-timsoliy ko'rish; mashqlar.
8. Muskullar erkinligiga erishish - mashqlar.
9. Buyumsiz psixo-fizik xatti-xarakat; amaliy taxlil va mashqlar.
10. Eshitish, ko'rish, xis qilish, sezish xotirasi ta'm bilish –mashq va etyudlar.
11. Kuzatuvlar; amaliy taxlil.
12. Ishonch; mashq va etyudlar.
13. Mashqlar ustida ishlash.
14. Saxnada mashq va etyudlarni organik (tabiiy) ravishda ijro etish; amaliy taxlil va mashqlar.
15. Sahnada xissiy, xotiraviy diqqat va tafakkur; mashqlar.
16. Psixo-fizik jarayonda.
17. Partnyorga nisbatan munosabatning o'zgarishi. Muloqat, o'zaro xatti-xarakat jarayonida xis qilish va fikrlar almashinuvi.
18. Etyudga yondashuv.
19. Etyudlar va mavzu tanlash.
20. Etyudlar taxlili.
21. Saxnada muloqat.
22. So'zning tabiiy tug'ilishi.
23. Etyudda aktyorlik mahorati ning barcha unsurlariga bo'ysintirilgan xolda jonli xatti-xarakat.
24. Saxnada o'zaro munosabatlar.
25. Ta'sir etish va ta'sirlanish kuchi.
26. Organika uchun so'zsiz xatti-xarakat - mashqlar.
27. So'zli xatti-xarakat qilish jarayonida moslamalar.
28. Kuzatuvlar.
29. So'zsiz harakat va pantomima.
30. Oliy-oliy maqsadni o'zlashtirish.

31. Voqea va yetakchi xatti-xarakat.
32. Psixologik imo - ishora, mimika. Aktyorning gavdasi.
33. Badiha, hozirjavoblik, to'qima.
34. Munosabat.
35. Jismoniy va ruhiy xatti-harakat, berilgan shart-sharoit.
36. Etyutdan parchaga o'tish jarayoni.
37. Badiiy adabiyotlar bo'yicha parcha ustida ishlash.
38. Muallif tomonidan berilgan shart-sharoit doiralarni xatti-harakatlar orqali o'zlashtirish.
39. Avtor so'zini o'zlashtirish, tub ma'nosiga yetib borish.
40. Berilgan shart sharoitda "Men".
41. Artist rolning yetakchi xatti-harakati.
42. So'z ustida ishlash jarayoni.
43. Rol ustida ishlash.
44. Sistemasiining usul va tizimini parchalarda qo'llash.
45. Asar mazmuni va fabulasi..
46. Bo'laklar va vazifalar ustida ishlash.
47. Rolning oliy maqsadi.
48. Aktyorning hissiy (emotsional) xotirasi.
49. To'qnashuv (konflikt).
50. Muhit va mazmun.
51. Yaxlit parchada muloqotga o'tish jarayoni.
52. Parchalarda tempo- ritm.
53. Artist rolining kelajagi.
54. Parchalar avtor tomonidan berilgan tekstni o'zlashtirish.
55. Dramaturgiyadan parchalar ustida ishlash.
56. Dramaturgiya ustida ish.
57. To'qnashuv (konflikt). Bugun, hozir, shuerda –tamoyilida ishlash.
58. Parchalarda avtor bergan matnni o'zlashtirish.
59. Obektiv muxit va subektiv his-tuyg'u.
60. Bo'laklar va vazifalar ustida ishlash.
61. Aktyor ijodida sodda jismoniy harakatlar.
62. Artist rolining kelajagi.
63. Aktyorning professional etikasini amaliy ishlarda qo'llash.
64. Aktyorlik mahorati ta'limoti bo'yicha amaliy ish.
65. Tabiiy ijod orqali berilgan siymo-timsol (obraz)ga birinchi qadam.
66. Aktyorning hissiy (emotsional) xotirasi . o'y-fikrlar va fikriy xatti-harakat.
67. Parchalar jarayonida xatti-harakat.
68. Jismoniy harakat va biomexanika usuli.
69. Parchalar ishlash jarayonida improvizatsiya (badiiyha).
70. Matn mohiyatini aniqlash.
71. Aktyorning rol ustida mustaqil ishlashi. Saxnada ro'y berishi mumkin bo'lgan tasodiflar va ularni oqlash.
72. Asarning badiiy timsoliy yechimi. Bitiruv oldi spektakl ustida ishlash.

73. Kechinma san'at va "Beixtiyor ijod". Taxlil.
74. Klassik asarlar ustida ishlash. Ruhiy hatti- harakat.
75. Sahnaviy ishlarda usul va tizim. Obraz ustida ishlash.
76. Rol ustida ishlash. Rol xayotining tashqi tomoni. Sahnaviy munosabat.
77. Janr va ijro uslubi. Ijroni spektakl muxitiga bo'ysindirish.
78. Spektakl ustida ishlash jarayoni. Rolning oliy maqsadi. Ruhiy hatti- harakat.
79. Voqealar tizimi, shart-sharoitlar, xatti-harakat, yetakchi xatti-harakat. Oliy maqsad.
80. So'z ustida ishlash jarayoni. Ruhiy hatti- harakat.
81. Muxit va ijro. Obektiv muxit va subektiv xis – tuyg'u. Oliy maqsad. Yetakchi xatti-xarakat.
82. Voqea va berilgan shart-sharoit. Obraz ustida ishlash.
83. Saxnaviy asarning muxiti (Atmosfera). Spektakl ustida ishlash jarayoni.
84. Muhit va mazmun. Muhit burchi. Ruhiy va jismoniy harakat
85. Saxnaviy ishda sur'at va marom. So'z ustida ishlash jarayoni
86. Hissiyot va marom. Tabiiy ijod orqali berilgan siymo-timsol(obraz) yaratish
87. Xatti-xarakat. Psixofizik jarayon va uning bosqichlari. Ssenorgafiy
88. Sezish va xis qilish xotirasi. Improvizatsiy.
89. Ijodiy siriqlik va aktyor ijodida fikr jamlash. Xarakter va xarakterlilik.
90. Aktyorni rol ustida ishlashi. Ruhiy hatti- harakat. Ichki va tashqi texnikaning bir-biriga mutanosibli.
91. Saxnaviy ishni yaxlit asar g'oyasiga bo'ysindirish. Yaxlit saxnaviy asar yaratish.
92. Janr va ijro uslubi. Yaxlit dramatik asar taxlili
93. Yaxlit saxnaviy asar saxnalashtirish ishlari. Asar taxlili.
94. Aktyorning professional etikasi. Janrni aniqlash.
95. Munosabat. Shart-sharoit va xatti-xarakat.
96. Rol ustida ishlash. Maqsad sayin xatti- harakat.
97. Hayotiylik.
98. Saxnaviy asarda 5 ta prinsip.
99. Aktyorning spektakl jarayonida uzluksiz jismoniy xatti xarakati.
100. Saxnaviy xatti xarakat.
101. Spektakl jarayonida so'z ustida ishlash.
102. Ichki va tashqi erkinlik.
103. Spektakl jarayonida improvizatsiya (badiiyxa).
104. Rol ustida ishlash. Yaxlit dramaturgik asar saxnalashtirish.
105. Matn mohiyatini aniqlash. Spektaklda muxit
106. Oliy maqsad va yetakchi xatti-xarakat. Mezanssena.
107. So'z ustida ishlash. Spektakl ustida ishlash.
108. Saxnada ro'y berishi mumkin bo'lgan tasodiflar va ularni oqlash. Ssenorgafiy.
109. Bitiruv oldi spektakl ustida ishlash. Improvizatsiy.

110. Taxlil. Xarakter va xarakterlilik.
111. Ruhiy hatti- harakat. Ichki va tashqi texnikaning bir-biriga mutanosibligi.
112. Obraz ustida ishlash. Yaxlit saxnaviy asar yaratish.
113. Sahnaviy munosabat.
114. Ijroni spektakl muxitiga bo'ysindirish. Yaxlit dramatik asar taxlili.
115. Ruhiy hatti- harakat. Asar taxlili.
116. Oliy maqsad. Yetakchi xatti-xarakat. Janrni aniqlash.
117. Obraz ustida ishlash. Shart-sharoit va xatti-xarakat.
118. Spektakl ustida ishlash jarayoni. Maqsad sayin xatti- harakat.
119. Ruhiy va jismoniy harakat. Spektakl ustida ishlash.
120. So'z ustida ishlash jarayoni. Mezanssena.
121. Tabiiy ijod orqali berilgan siymo-timsol(obraz) yaratish. Spektaklda muxit. Yaxlit dramaturgik asar saxnalashtirish.

Yakka mashg'ulotlar ma'ruza va amaliy mavzular bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini mustahkamlashga yo'naltirilgan bo'lib, yakka mashg'ulotlarda fan yuziasidan o'tilgan amaliy mavzular asosida, talabalarnins individual mahoratini inobatga olib pedagog har bir talaba bilan yakka mashg'ulot olib boradi. Yakka mashg'ulotlar maxsus ijodiy ustaxonalarda multimedia, yoritish, musiqiy apparatura qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravshda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Aktyorlik mahorati texnikasining maqsadi.
2. San'at turlari- amaliy taxlil.
3. Aktyorda badiiy did va etik madaniyatni rivojlantirish; trening-mashqlar.
4. Diqqat; trening-mashqlar.
5. Tasavvur va fantaziyani rivojlantirish; amaliy tahlil va trening-mashqlar.
6. Tempo-ritm (sur'at va marom); treninglar.
7. Saxnaviy-timsoliy ko'rish; mashqlar.
8. Muskullar erkinligiga erishish - mashqlar.
9. Buyumsiz psixo-fizik xatti-xarakat; amaliy taxlil va mashqlar.
10. Eshitish, ko'rish, xis qilish, sezish xotirasi ta'm bilish –mashq va etyudlar.
11. Kuzatuvlar; amaliy taxlil.
12. Ishonch; mashq va etyudlar.
13. Mashqlar ustida ishlash.
14. Saxnada mashq va etyudlarni organik (tabiiy) ravishda ijro etish; amaliy taxlil va mashqlar.
15. Sahnada xissiy, xotiraviy diqqat va tafakkur; mashqlar.
16. Psixo-fizik jarayonda.

17. Partnyorga nisbatan munosabatning o'zgarishi. Muloqat, o'zaro xatti-xarakat jarayonida xis qilish va fikrlar almashinuvi.
18. Etyudga yondashuv.
19. Etyudlar va mavzu tanlash.
20. Etyudlar taxlili.
21. Saxnada muloqat.
22. So'zning tabiiy tug'ilishi.
23. Etyudda aktyorlik mahorati ning barcha unsurlariga bo'ysintirilgan xolda jonli xatti-xarakat.
24. Saxnada o'zaro munosabatlar.
25. Ta'sir etish va ta'sirlanish kuchi.
26. Organika uchun so'zsiz xatti-xarakat - mashqlar.
27. So'zli xatti-xarakat qilish jarayonida moslamalar.
28. Kuzatuvlar.
29. So'zsiz harakat va pantomima.
30. Oliy-oliy maqsadni o'zlashtirish.
31. Voqea va yetakchi xatti-xarakat.
32. Psixologik imo - ishora, mimika. Aktyorning gavdasi.
34. Badiha, hozirjavoblik, to'qima.
35. Munosabat.
36. Jismoniy va ruhiy xatti-harakat, berilgan shart-sharoit.
37. Etyutdan parchaga o'tish jarayoni.
38. Badiiy adabiyotlar bo'yicha parcha ustida ishlash.
39. Muallif tomonidan berilgan shart-sharoit doiralarni xatti-harakatlar orqali o'zlashtirish.
40. Avtor so'zini o'zlashtirish, tub ma'nosiga yetib borish.
41. Berilgan shart sharoitda "Men".
42. Artist rolning yetakchi xatti-harakati.
43. So'z ustida ishlash jarayoni.
44. Rol ustida ishlash.
45. Sistemasiining usul va tizimini parchalarda qo'llash.
46. Asar mazmuni va fabulasi..
47. Bo'laklar va vazifalar ustida ishlash.
48. Rolning oliy maqsadi.
49. Aktyorning hissiy (emotsional) xotirasi.
50. To'qnashuv (konflikt).
51. Muhit va mazmun.
52. Yaxlit parchada muloqotga o'tish jarayoni.
53. Parchalarda tempo- ritm.
54. Artist rolining kelajagi.
55. Parchalar avtor tomonidan berilgan tekstni o'zlashtirish.
56. Dramaturgiyadan parchalar ustida ishlash.
57. Dramaturgiya ustida ish.
58. To'qnashuv (konflikt). Bugun, hozir, shuerda –tamoyilida ishlash.

59. Parchalarda avtor bergan matnni o'zlashtirish.
60. Obektiv muxit va subektiv his-tuyg'u.
61. Bo'laklar va vazifalar ustida ishlash.
62. Aktyor ijodida sodda jismoniy harakatlar.
63. Artist rolining kelajagi.
64. Aktyorning professional etikasini amaliy ishlarda qo'llash.
65. Aktyorlik mahorati ta'limoti bo'yicha amaliy ish.
66. Tabiiy ijod orqali berilgan siymo-timsol (obraz)ga birinchi qadam.
67. Aktyorning hissiy (emotsional) xotirasi . o'y-fikrlar va fikriy xatti-harakat.
68. Parchalar jarayonida xatti-harakat.
69. Jismoniy harakat va biomexanika usuli.
70. Parchalar ishlash jarayonida improvizatsiya (badiiyha).
71. Matn mohiyatini aniqlash.
72. Aktyorning rol ustida mustaqil ishlashi. Saxnada ro'y berishi mumkin bo'lgan tasodiflar va ularni oqlash.
73. Asarning badiiy timsoliy yechimi. Bitiruv oldi spektakl ustida ishlash.
74. Kechinma san'at va "Beixtiyor ijod". Taxlil.
75. Klassik asarlar ustida ishlash. Ruhiy hatti- harakat.
76. Sahnaviy ishlarda usul va tizim. Obraz ustida ishlash.
77. Rol ustida ishlash. Rol xayotining tashqi tomoni. Sahnaviy munosabat.
78. Janr va ijro uslubi. Ijroni spektakl muxitiga bo'ysindirish.
79. Spektakl ustida ishlash jarayoni. Rolning oliy maqsadi. Ruhiy hatti-harakat.
80. Voqealar tizimi, shart-sharoitlar, xatti-harakat, yetakchi xatti-harakat. Oliy maqsad.
81. So'z ustida ishlash jarayoni. Ruhiy hatti- harakat.
82. Muxit va ijro. Obektiv muxit va subektiv xis – tuyg'u. Oliy maqsad. Yetakchi xatti-xarakat.
83. Voqea va berilgan shart-sharoit. Obraz ustida ishlash.
84. Saxnaviy asarning muxiti (Atmosfera). Spektakl ustida ishlash jarayoni.
85. Muhit va mazmun. Muhit burchi. Ruhiy va jismoniy harakat
86. Saxnaviy ishda sur'at va marom. So'z ustida ishlash jarayoni
87. Hissiyot va marom. Tabiiy ijod orqali berilgan siymo-timsol(obraz) yaratish
88. Xatti-xarakat. Psixofizik jarayon va uning bosqichlari. Ssenorgafiy
89. Sezish va xis qilish xotirasi. Improvizatsiy.
90. Ijodiy siqqlik va aktyor ijodida fikr jamlash. Xarakter va xarakterlilik.
91. Aktyorni rol ustida ishlashi. Ruhiy hatti- harakat. Ichki va tashqi texnikaning bir-biriga mutanosibli.
92. Saxnaviy ishni yaxlit asar g'oyasiga bo'ysindirish. Yaxlit saxnaviy asar yaratish.
93. Janr va ijro uslubi. Yaxlit dramatik asar taxlili
94. Yaxlit saxnaviy asar saxnalashtirish ishlari. Asar taxlili.
95. Aktyorning professional etikasi. Janrni aniqlash.

96. Munosabat. Shart-sharoit va xatti-xarakat.
 97. Rol ustida ishlash. Maqsad sayin xatti- harakat.
 98. Hayotiylik.
 99. Saxnaviy asarda 5 ta prinsip.
 100. Aktyorning spektakl jarayonida uzluksiz jismoniy xatti xarakati.
 101. Saxnaviy xatti xarakat.
 102. Spektakl jarayonida so‘z ustida ishlash.
 103. Ichki va tashqi erkinlik.
 104. Spektakl jarayonida improvizatsiya (badiiyxa).
 105. Rol ustida ishlash. Yaxlit dramaturgik asar saxnalashtirish.
 106. Matn mohiyatini aniqlash. Spektaklda muxit
 107. Oliy maqsad va yetakchi xatti-xarakat. Mezanssena.
 108. So‘z ustida ishlash. Spektakl ustida ishlash.
 109. Saxnada ro‘y berishi mumkin bo‘lgan tasodiflar va ularni oqlash.
Ssenorgafiy.
 110. Bitiruv oldi spektakl ustida ishlash. Improvizatsiy.
 111. Taxlil. Xarakter va xarakterlilik.
 112. Ruhiy hatti- harakat. Ichki va tashqi texnikaning bir-biriga mutanosibligi.
 113. Obraz ustida ishlash. Yaxlit saxnaviy asar yaratish.
 114. Sahnaviy munosabat.
 115. Ijroni spektakl muxitiga bo‘ysindirish. Yaxlit dramatik asar taxlili.
 116. Ruhiy hatti- harakat. Asar taxlili.
 117. Oliy maqsad. Yetakchi xatti-xarakat. Janrni aniqlash.
 118. Obraz ustida ishlash. Shart-sharoit va xatti-xarakat.
 119. Spektakl ustida ishlash jarayoni. Maqsad sayin xatti- harakat.
 120. Ruhiy va jismoniy harakat. Spektakl ustida ishlash.
 121. So‘z ustida ishlash jarayoni. Mezanssena.
 122. Tabiiy ijod orqali berilgan siymo-timsol(obraz) yaratish. Spektaklda
muxit. Yaxlit dramaturgik asar saxnalashtirish.
- Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan ijodiy ko‘riklar o‘tkaziladi va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

VI. Fan bo‘yicha kurs ishi.

“Aktyorlik mahorati” fani bo‘yicha kurs ishlarida asosan amaliy mashg‘ulotlar, ya’ni diplom spektakllarda turli xarakterga ega bo‘lgan rollar ijro etiladi. Diplom spektakl professional talablardan kelib chiqib, katta sahnada ishlashni nazarda tutgan va unda aktyorning ifodaviy vositalarni katta sahna qonun-qoidalariga bo‘ysindirish bo‘yicha ish olib boriladi va quyidagi talablarga rioya etishlik talab qilinadi. Kurs va diplom ishlari yuksak badiiy saviyaga ega bo‘lgan adabiy va dramatik asarlar asosida olib borilishi tavsiya etiladi. Spektakllar umuminsoniy qadriyatlar, xalqimizning ma’naviy-ma’rifiy boyligini tarannum etuvchi, umumbashariy muammolarni aks ettiruvchi mavzularga bag‘ishlanishi kerak.

3.	VII. Ta’lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Talaba bilishi kerak: – Talaba: aktyorlik san’ati asoslari va taraqqiyot bosqichlari; aktyor ijodi va tabiatining o’ziga xosligi; mashhur aktyorlar ijodiy faoliyati, aktyor va rejissyor kasbining ijtimoiy mohiyati haqida tasavvurga ega bo’lishi; – jahon va o’zbek aktyorlik san’atining maktab va yo’nalishlarini, aktyorlik ijrosini; aktyorning o’z ustida ishlash tizimini; aktyorning rol ustida ishlash uslubiyotini; aktyor etikasini; sahna madaniyatini; kechinma san’atini; teatr san’atini, teatr janrlarini, teatrdan obraz yaratish uslubiyotini, xarakter va xarakterlilikni; tempo-ritmni; ijod psixologiyasini bilishi va ulardan foydalana olishi; – berilgan rolning ichki va tashqi ko’rinishlarini his qilish; rol maqsadi va g’oyasini ochib berish; sahnaviy hamkor bilan ishlash; asar mavzusi va g’oyasini ijroda ochish; o’zini obraz qiyofasida tutish; psixologik kechinmali obrazlar yaratish; kulguli fe’l-atvorli obrazlar yaratish; sahnaviy hamroh bilan muloqatga kirishish; sahnaviy muhit haqiqatini yaratish; shart-sharoitga mos tabiiy harakat qilish; asar g’oyasini tomoshabinga yetkazish; har safar o’ziga xos obraz yaratish; diplom spektakllarida rol ijro qilish; tomoshabin bilan muloqotdan so’ng o’z ijrosini tahlil qila bilish ko’nikmalarga ega bo’lishi kerak.
4.	VIII. Ta’lim texnologiyalari va metodlari: • “rolli o’yin; • amaliy mashg’ulotlar; • munozara; • aqliy hujum; • Taqdimot; • Individual yondashuv.
5.	IX. Kreditlarni olish uchun talablar: “Aktyorlik mahorati” asoslari; aktyorlik treningi; K.S.Stanislavskiy sistemasining aktyorlik mahoratiga ta’siri; xarakter va xarakterlilik; teatr va kino san’atining sintetik tabiati; aktyorning rol ustida ishlash uslubiyoti; milliy aktyorlik san’ati taraqqiyotining tarixiy bosqichlari; ijod psixologiyasi; aktyorlik san’atining maktab va yo’nalishlari; turdosh san’atlarda aktyor ijodiyoti; aktyorlik ijodiyoti borasida ilmiy-tadqiqot ishlari; aktyor va rejissyor kasbining ijtimoiy mohiyati; aktyorlik ijrosi; etyud, musiqali etyudlar qurish; kompleks mashqlar ustida muntazam ishlash; musiqiy tempo-ritmni xis qilish; aktyor ijodi va tabiatining o’ziga xosligi; aktyorning o’z ustida ishlash tizimi; sahnaviy xatti-harakat; g’oyaviy va chuqur mazmunli repertuar tanlash; badiiy obraz yaratishda tashqi va ichki harakat yaxlitligini ta’minlash; obrazning yetakchi xatti-harakatini aniqlash va unga amal qilish; obrazning ikkinchi planini aniqlash; obrazning oliy maqsadini aniqlash va maqsadga muvofiq xatti-harakat qilish; spektaklda rol ustida mustaqil ishlash ko’nikmasini rivojlantirish; xarakter

	yaratish va uning ifodaviy vositalarini topish; obrazni badiiy yaxlit holatga olib kelish; pyesani sahnaviy talqinini tahlil qilish; voqeaning atmosferasini aniqlash; voqeaning tempo-ritmni aniqlash; berilgan shart-sharoitni o'zlashtirish; rolning intilishni (istiqbolini) aniqlash; obrazning harakatidagi o'zgarishini aniqlash; janr talablaridan kelib chiqib xarakter yaratish; badiiy yaxlit obraz yaratish uslubi; berilgan musiqali spektakl rolning ichki va tashqi ko'rinishlarini his qilish; sahnaviy hamkor bilan ishlash; asar mavzusi va g'oyasini ijroda ochish; o'zini obraz qiyofasida tutish; psixologik kechinmali obrazlar yaratish; kulguli fe'l-atvorli obrazlar yaratish; partnyor bilan muloqatga kirishish; sahnaviy muhit haqiqatini yaratish; shart-sharoitga mos tabiiy harakat qilish; musiqali asar g'oyasini tomoshabinga yetkazish; tomoshabin bilan muloqotdan so'ng o'z ijrosini tahlil qila bilish.
6.	Asosiy adabiyotlar: 1. Abdullayeva M. "Dramatik teatr va kinoda aktyorlik mahorati" – "Tafakkur qanoti" nashriyoti-T.: 2014y. (Ushbu kitob universitet ARMda PDF variantda mavjud). 2. Maxmudov J. Maxmudova X. "Aktyorlik mahorati".T.:Lesson Press" nashriyoti, 2016y. (Ushbu kitob universitet ARMda PDF variantda mavjud). 3. Qobilov N. Aktyorlik mahorati /o'quv qo'llanma /. – T.: "Navro'z", 2020, 120 bet. (Ushbu kitob universitet ARMda PDF variantda mavjud). Qo'shimcha adabiyotlar: 1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. 2017 yil 2. Mirziyoyev Sh.M.Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi. 2017 yil 3. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va faravon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda quramiz.2017 yil 4. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha HARAKATLAR STRATEGIYASI. 5. Stanislavskiy K.S. Aktyorning o'z ustida ishlashi. – T.: "Yangi asr avlodi", 2011. – 468 b. (Ushbu kitob universitet ARMda PDF variantda mavjud). 6. R.Dehqonov "Aktyorlik mahorati" /o'quv qo'llanma/ - "Innovatsiya - Ziya" - Toshkent- 2020 7. R.Zununov "Aktyorlik mahorati" /o'quv qo'llanma/- "Art press" – Qo'qon - 2023 8. Djon Benedikt. "Aktyorning o'z ustida ishlashi" (K.S.Stanislavskiy) - 2-qism. Routledge. 2008 y. (Ushbu kitob universitet ARMda PDF variantda mavjud).
7.	Fan dasturi Qo'qon davlat universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2025 yil 29-avgustdagi 1-sonli qarori bilan tasdiqlangan.

8.	Fan/modul uchun mas'ullar va dastur mualliflari: U.Boltaboyeva – Qo‘qon QDU, “San’atshunoslik” kafedrası mudiri professor v.b. Sh. Usmonov - QDU, “San’atshunoslik” kafedrası professori.
9.	Taqrizchilar: M.Abdullayeva – O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatgan yoshlar murabbiysi. O‘zDSMI “Dramatik teatr va kino san’ati” kafedrası professori.